

Kehysriihi 2021

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry:n terveiset

1. Etsivän nuorisotyön rahoitusta nostettava ja kohdennetuille avustuksille jatkoa
2. Työpajojen toimintaedellytyksiä ja palveluita vahvistettava muuttuneessa tilanteessa
3. Nuorisotalon ja sote-järjestöjen rahoitus turvattava pitkäjänteisellä suunnitelmalla
4. Työllisyyden edistämiseen panostettava tarvelähtöisillä palveluilla ja välityömarkkinoita hyödyntämällä

Koronaepidemian myötä työttömyys on kasvanut rajusti ja pitkäaikaistyöttömyys yleistynyt. Tilanteet ovat vaikeutuneet erityisesti niillä, joilla jo ennestään on ollut haasteita. Epidemia on lisännyt ahdistusta ja muita mielenterveysongelmia, yksinäisyyttä sekä taloudellisia ongelmia. Mielenterveyspalveluiden saatavuus on ollut entistä heikompaa.

Korona on lisäksi heikentänyt erityisesti kolmatta sektoria edustavien säätiö- ja yhdistysmuotoisten työpajojen taloustilannetta. Poikkeusoloissa toteutettu palvelujen keskeyttäminen, valmennuksen tuottaminen turvallisuuksista aiempaa pienimuotoisemmin ja osittain etänä sekä palveluihin ohjautumisen ongelmat haastavat yhä palveluntuottajien taloutta. Koronatilanne on supistanut voimakkaasti myös pajojen muuta palvelutoimintaa ja alihankintatöitä, ja vaikeuttanut omarahoituksen hankkimista. Nuorten työpajatoimintaan kohdennettua korona-avustusta ei ollut mahdollista hyödyntää liiketoiminnan tappioihin, eivätkä yhdistykset ja säätiöt ole olleet oikeutettuja yrityksille suunnattuihin tukiin. **Monen palveluntuottajan talous on yhä vaakalaudalla, ja joitakin säätiöitä on jo ajautunut konkurssiin.**

Tuen tarpeessa olevien nuorten ja aikuisten määrä on kasvanut ja palvelutarpeet moninaistuneet, ja etsivän nuorisotyön ja työpajojen palveluille on entistä suurempi tarve. Kaikkia koronaepidemian vaikutuksia ei vielä nähdä, joten nuorten ja heikossa työmarkkina-asemassa olevien palveluista ei tule vähentää rahoitusta.

1. Etsivän nuorisotyön rahoitusta nostettava ja kohdennetuille avustuksille jatkoa

Etsivässä nuorisotyössä nuori saa tukea haasteidensa ratkaisemiseen ja tarvitsemiensa palveluiden löytämiseen ja niihin kiinnittymiseen. Etsivä nuorisotyö on vaikuttava palvelu nuorten hyvinvoinnin edistämiseen.

Kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävä nuorisotyö ja etsivä nuorisotyö sai korona-avustusta aluehallintovirastojen kautta yhteensä 10,5 milj. euroa, joka kohdentuu kuluvalle vuodelle. Näillä avustuksilla tasoitetaan poikkeusolojen vaikutuksia lapsiin ja nuoriin. Poikkeusolot ovat jatkuneet arvioitua pidempään, jolloin myös niiden vaikutukset syvenevät ja seurauksista on nähty vasta ensimmäisiä merkkejä. Nuorten tukemiseen tarvitaan pitkäjänteisiä resursseja: kohdennettujen avustusten tarve ei vielä katoa. Tuoreen Nuorisobarometrin mukaan etsivän nuorisotyön saatavuus on paikoin puutteellista: noin joka kymmenes nuori koki sen saavutettavuuden vähintään melko hankalaksi.

- **Etsivän nuorisotyön rahoitusta on korotettava pysyvästi väh. 1 miljoonalla ja kohdennetuille avustuksille on myös jatkossa tarvetta**
 - Hallitusohjelmassa todetaan, että *"Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vahvistetaan"*.
 - Koronaepidemian myötä haasteellisessa asemassa olevien nuorten ongelmat ovat kasautuneet ja syrjäytyminen on vaarassa lisääntyä.
 - Etsivän nuorisotyön perusrahoituksesta on vähennetty 1 milj. euroa suhteessa vuoden 2019 tasoon.

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki
www.intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

On hyvä, että valtionavustusta etsivään nuorisotyöhön saaneiden avustussummaa korotettiin osana korona-ajan avustuksia. Tästä tulee pitää kiinni myös jatkossa: perusrahoituksen pienentyessä organisaatioiden omavastuuosuudet ovat nousseet, mikä on vaikeuttanut haasteellisessa tilanteessa olevien organisaatioiden toimintaa.

- **Etsivän nuorisotyön perusrahoitus nostettava pysyvästi vähintään vuoden 2019 tasoon eli yhteensä 13,35 miljoonaan euroon.**
- **Kouluissa tehtävän nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön kehittämistä ja tukemista tulee jatkaa myös tulevana vuosina kohdennetuilla avustuksilla.**

2. Työpajojen toimintaedellytyksiä ja palveluita vahvistettava muuttuneessa tilanteessa

Työpajatoiminta vahvistaa elämänhallintaa ja osaamista sekä tukee koulutukseen ja työhön sijoittumista. Työpajatoiminta on tulokellinen keino edistää osallisuutta ja työllisyyttä. Työpajatoiminta vastaa tarpeisiin: Sovarimittarin mukaan jopa 94 % valmentautujista on kokenut sosiaalista vahvistumista palvelun aikana.

- **Työpajapalveluiden toimintaedellytykset on turvattava – tarvitaan selvitys ja kehittämisohjelma**
 - Hallitusohjelmassa todetaan, että *"Etsivän nuorisotyön ja työpajatoiminnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vahvistetaan"*.
 - Koulutukseen ja työmarkkinoille sijoittumiseen tukea tarvitsevia nuoria ja aikuisia on koronaepidemian myötä aiempaa enemmän. Työpajojen asiakaskunnan tuentarpeet ovat entisestään kasvaneet.
 - Sote-uudistuksen seuraukset ovat kriittisiä kunnalliselle työpajatoiminnalle. Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvän rahoituksen poistuessa monet työpajat voivat menettää toimintaedellytyksensä ja asiakkaat tarpeisiinsa vastaavat palvelut. Kunnallisten työpajapalveluiden jatkumisen edellytykset tulee varmistaa.
 - Valtionapukelpoisten työpajojen määrä on kasvanut, mutta toimintaan kohdennettu valtionavustus on pysynyt samalla tasolla. Valtionapu nuorten työpajatoimintaan kattaa vain n. 12 % yksittäisen työpajan budjetista. Avustussummaa tulee nostaa suhteessa valtionapukelpoisten organisaatioiden määrän kasvuun.
- **Työpajatoiminnan edellytysten turvaamiseksi tarvitaan erillinen selvitys ja kehittämisohjelma, joka yhteensovittaa eri hallinnonalojen sääntelyä, toimenpiteitä ja rahoitusta nuorten ja aikuisten palveluissa. Tulee myös selvittää, onko tarkoituksenmukaista luoda uusia toimenpiteitä työpajatoimintaan liittyen. TE-hallinnon toimenpiteet eivät tällä hetkellä vastaa riittävästi elämänhallinnallisen tuen tarpeisiin. Sote-uudistus on puolestaan vähentämässä kuntouttavan työtoiminnan toteuttamismahdollisuuksia.**
- **Kunnallisten työpajojen toimintaedellytykset on turvattava sote-uudistuksessa.**
- **Työpajatoiminnan rahoitusta tulee vahvistaa.**
- **Työpajojen starttivalmennusta on lisättävä**
 - Työpajojen matalimman kynnyksen palvelun, starttivalmennuksen, tarkoituksena on toimintakyvyn ja elämänhallinnan vahvistaminen. Starttivalmennusta toteutetaan jo osassa kuntia, mutta sen laajentamiselle on koronaepidemian myötä entistä suurempi tarve.
 - Starttivalmennus tarjoaa palvelujärjestelmästä usein puuttuvan osan, kokonaisvaltaisen ja monialaisesti muita palveluita integroivan palvelun.
- **Työpajojen starttivalmennuksen laajentamiseen tulee kohdentaa valtionavustusta 2 milj. euroa.**

3. Nuorisoalan ja sote-järjestöjen rahoitus turvattava pitkäjänteisellä suunnitelmalla

Järjestöjen toimintaedellytykset ja rahoitus on turvattava pitkäjänteisellä suunnitelmalla. Liikasen työryhmän raportti esittää neljä eri vaihtoehtoa rahapelitoiminnan tuottojen uudistamiseksi. Nykytila ei ole kestävä ratkaisu. Raportin vaihtoehtoja on punnittava tarkkaan yhteistyössä järjestöjen kanssa. Kansalaisjärjestöt tarvitsevat pitkäjänteisen ja kestävä ratkaisun, jolla toimintaedellytykset turvataan. Olennaista on purkaa kokonaan kytkös rahapelitoiminnan ja nuorisotyön väliltä.

- **Nuorisoalan ja sote-järjestöjen rahoitus varmistettava**

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry
Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)
00520 Helsinki
www.intory.fi
etunimi.sukunimi@intory.fi

- Nuorisotyöhön resurssointi on investointi tulevaisuuteen. Tässä ajassa nuoret tarvitsevat tukea entistä vahvemmin. Uudistuksessa on turvattava nuorisolan riittävä rahoitus.
- Hallitusohjelmaan on kirjattu: *"palautetaan asteittain etsivän nuorisotyön rahoitusta nuorisotoimen momentille."*
- Etsivän nuorisotyön rahoitusta on siirretty aiempaa enemmän nuorisotoimen momentille, mikä on hallitusohjelman mukainen tavoite ja odotettu kehityssuunta.
- **Etsivän nuorisotyön rahoitus on siirrettävä välittömästi rahapelituotoista kokonaan budjettipohjaiseksi.**
- **Nuorisotyön rahoitus tulee siirtää yleiskatteelliseen budjettiin.**
- Sote-järjestöt tuottavat palveluita kaikkein heikommassa asemassa oleville. Näitä ihmisiä ei saa pudottaa tuen ja avun ulkopuolelle.
- **Sote-järjestöjen rahoitus tulee turvata pitkäjänteisesti.**

4. Työllisyyttä edistetään tarvelähtöisillä palveluilla ja välityömarkkinoita hyödyntämällä

Heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelutarpeet ovat moninaisia ja voivat liittyä voimavaroihin, osaamiseen tai työmarkkinoilla toimimiseen.

• Työnhakijoiden toiminnallisia työ- ja toimintakyvyn arviointeja tulee lisätä

- Työllisyyden edistäminen edellyttää oikea-aikaisia tarvelähtöisiä palveluita sekä monialaisen yhteistyön vahvistamista työllisyys-, sote- ja koulutussektoreiden välillä.
- Haasteena on, että työnhakijoita ohjautuu palveluihin, jotka eivät vastaa heidän tarpeisiinsa. Työnhakijoiden palvelutarpeita ei tunneta, koska heidän työ- ja toimintakykyään ei arvioida.
- **Työnhakijoiden moniammatillisia ja toiminnallisia työ- ja toimintakyvyn arviointeja tulee lisätä. TE-hallinnon ohjauksellista työotetta ja palveluohjausta tulee vahvistaa.**

• Palkkatukea, työhönvalmennusta ja edelleensijoittamista tulee hyödyntää laajemmin

- Haasteena on myös, ettei siirtymiä työllisyyttä tukevista ja edistävistä palveluista avoimille työmarkkinoille tueta riittävästi. Heikossa työmarkkina-asemassa olevat tarvitsevat valmennuksen tukea avoimille työmarkkinoille sijoittuakseen. Tehokkaita keinoja ovat työhönvalmennus ja edelleensijoittaminen.
- **Palkkatukea tarvitaan laajemmin myös kolmannelle sektorille ja kuntiin.**
- **Avoimille työmarkkinoille siirtymisen tehostamiseksi tulee lisätä työhönvalmennusta ja edelleensijoittaminen tulee mahdollistaa.**

• Välityömarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia tulee hyödyntää laajemmin

- Hallitusohjelmassa todetaan: *"Kehitetään välityömarkkinoita."*
- Heikossa työmarkkina-asemassa olevien, pitkäaikaistyöttömien ja osatyökykyisten työllisyyden nostaminen edellyttää hyvin toimivia välityömarkkinoita. Välityömarkkinatoimijoiden, kuten järjestöjen, säätiöiden ja työpajojen, tuottamat palvelut vahvistavat osallisuutta ja osaamista ja edistävät työllisyyttä.
- Valmisteltaessa uutta osatyökykyisten työllistämisen Suomen mallia, on tärkeää, että nykyisten toimivien palveluiden ja välityömarkkinatoimijoiden rahoitus turvataan. Uuden toimintamallin rahoitus tulee olla niistä erillinen, uusi rahoitusmuoto. Toimintamallin tulee kohdentua vaikeimmin työllistyviin osatyökykyisiin ja keskittyä heidän työllistämiseensä palkkatyöhön. Mahdollisten palveluiden tarjoamisessa tulee hyödyntää nykyisiä välityömarkkinatoimijoita.
- Tulee myös selvittää nykyisten välityömarkkinoiden kehittämistarpeet ja mahdolliset palvelupuutteet sekä vahvistaa ja kehittää välityömarkkinoilla olevia palveluja ja palveluprosesseja.
- Nykyisillä välityömarkkinatoimijoilla on hyvä kohderyhmätuntemus ja vahva ammattitaito valmentaa ja työllistää osatyökykyisiä ja heikossa työmarkkina-asemassa olevia. Tätä tulee hyödyntää vahvemmin.
- **Välityömarkkinatoimijoiden toimintaedellytyksiä pitää vahvistaa ja niiden tarjoamia mahdollisuuksia hyödyntää entistä laajemmin työllisyyden edistämisessä.**

Lisätietoja: Herttaliisa Tuure, toiminnanjohtaja: 040 760 1778, herttaliisa.tuure@intory.fi

Into

Into – etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta ry

Rautatieläisenkatu 6 (käyntiosoite Kellosilta 7)

00520 Helsinki

www.intory.fi

etunimi.sukunimi@intory.fi

